

R M K L

1735

Thung. j. 2nd

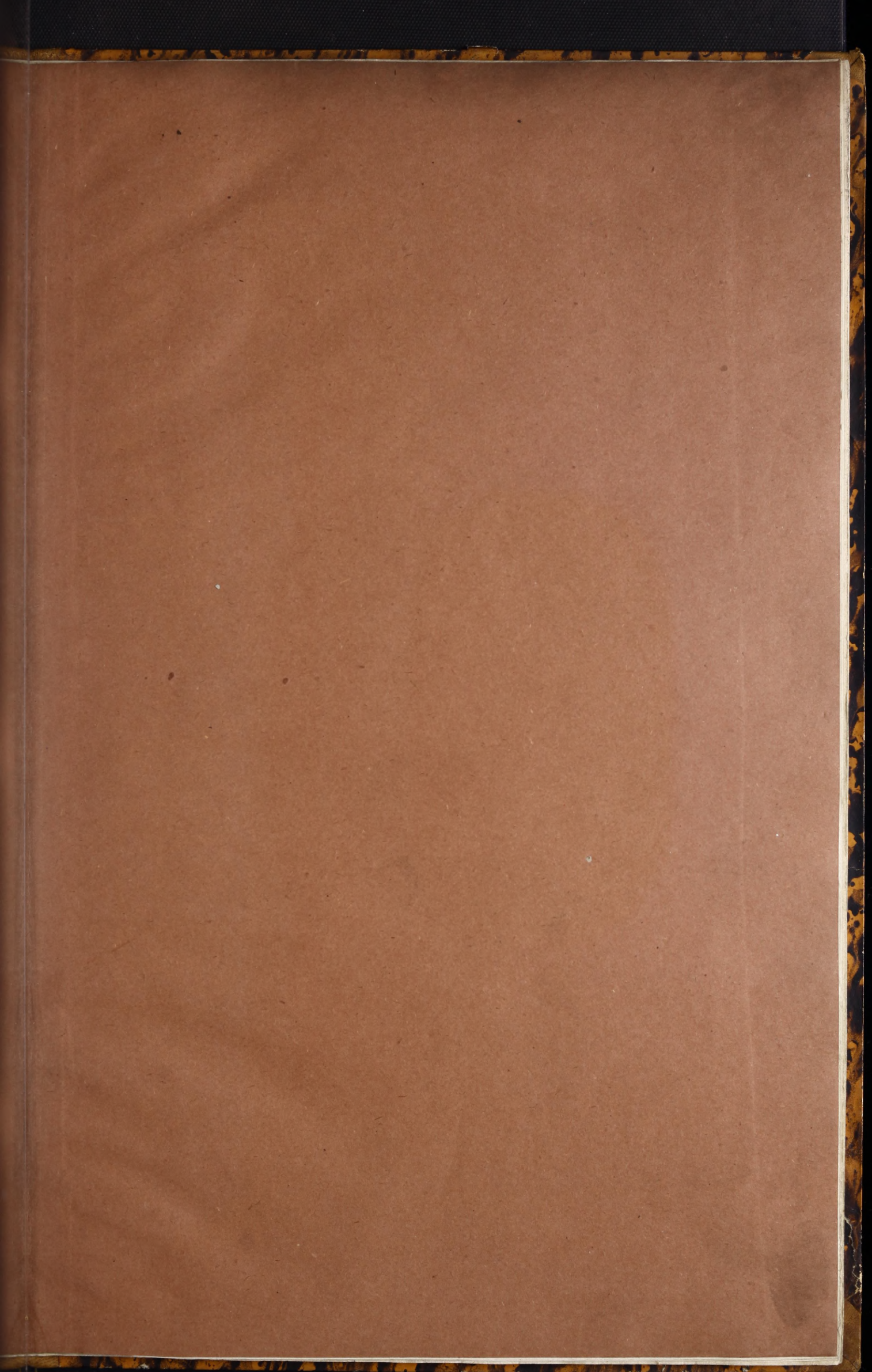
341.

Q. M. K. I.
1435.

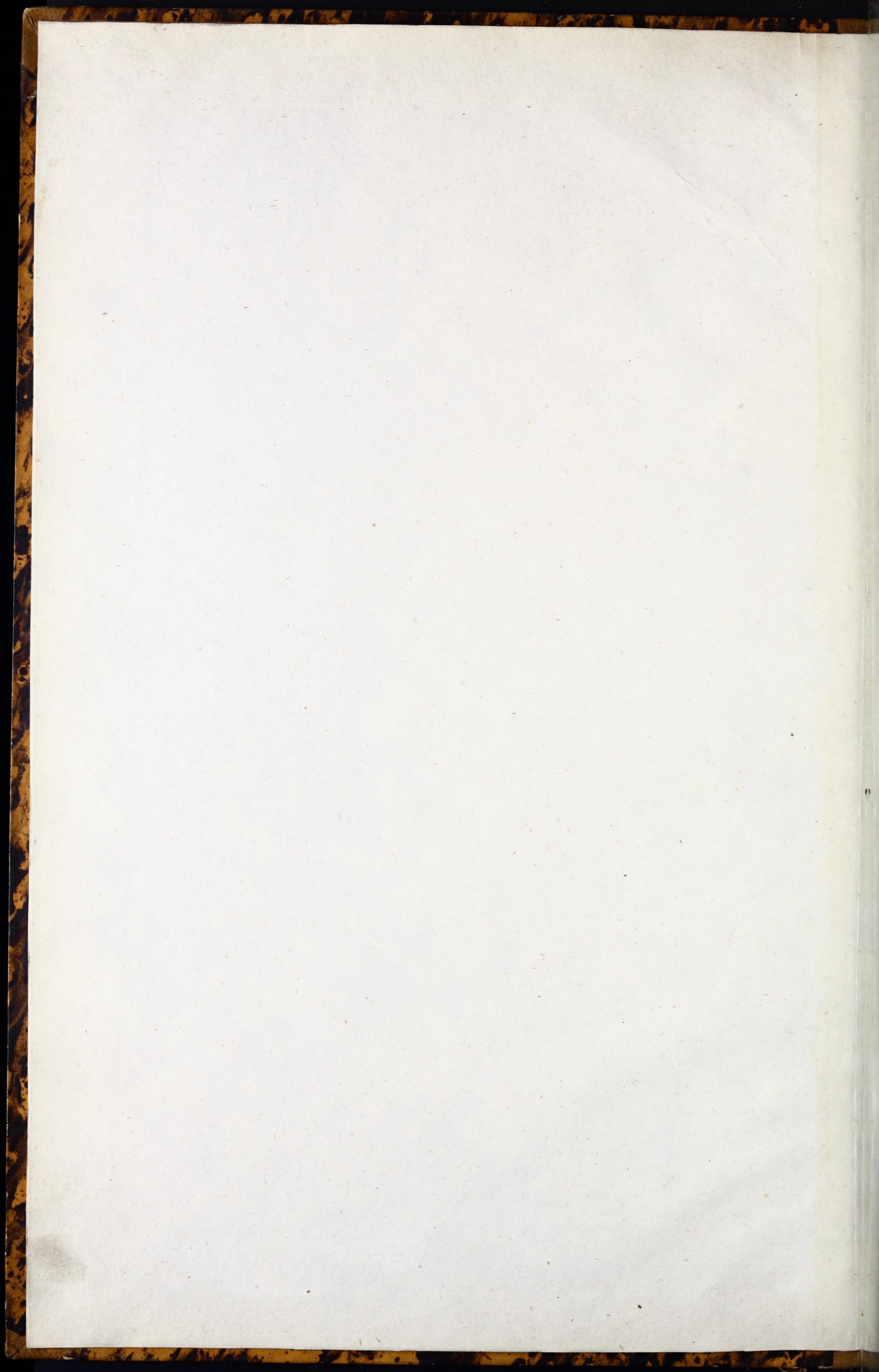
(Teljes.)

1. péld.

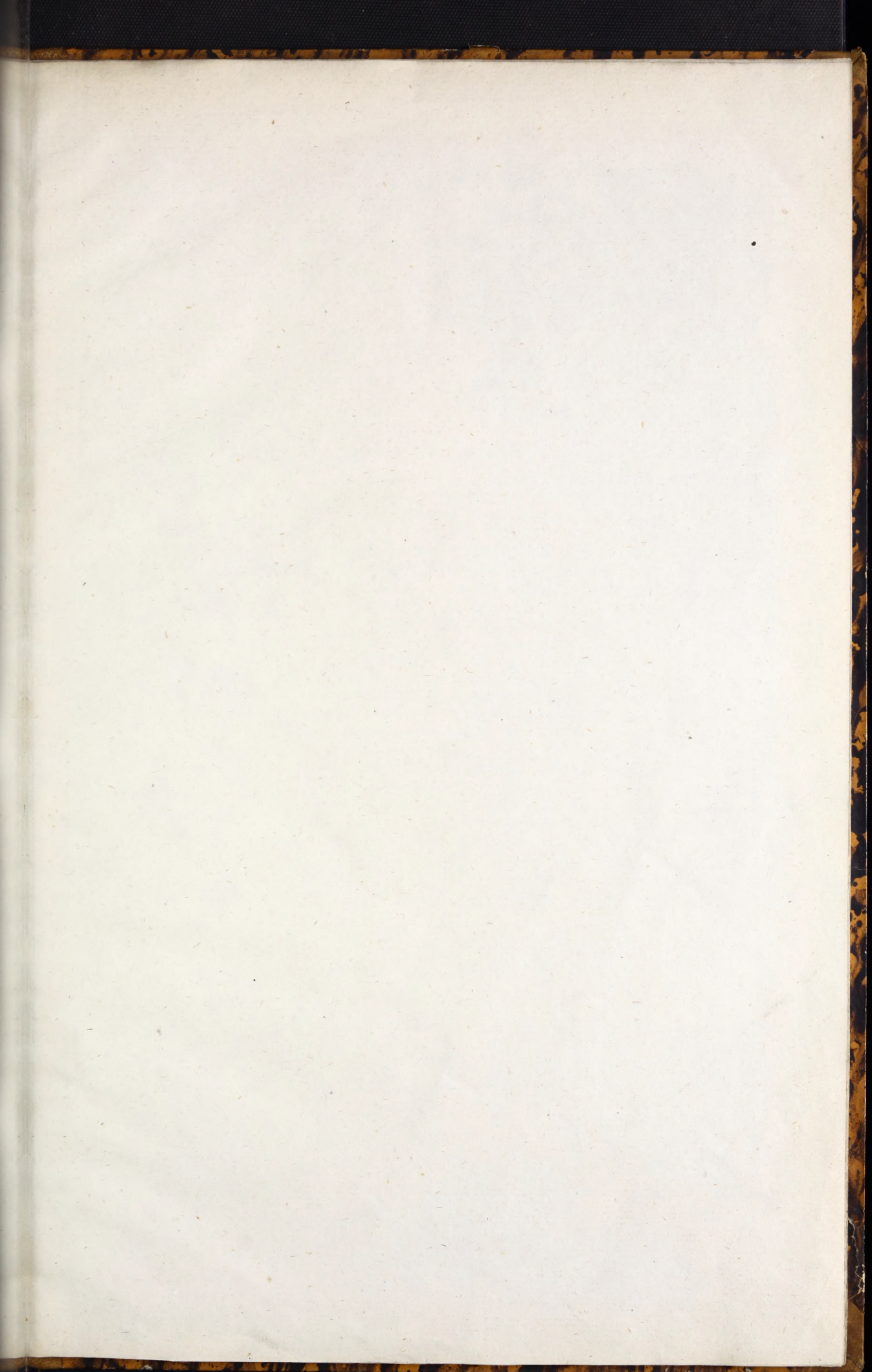

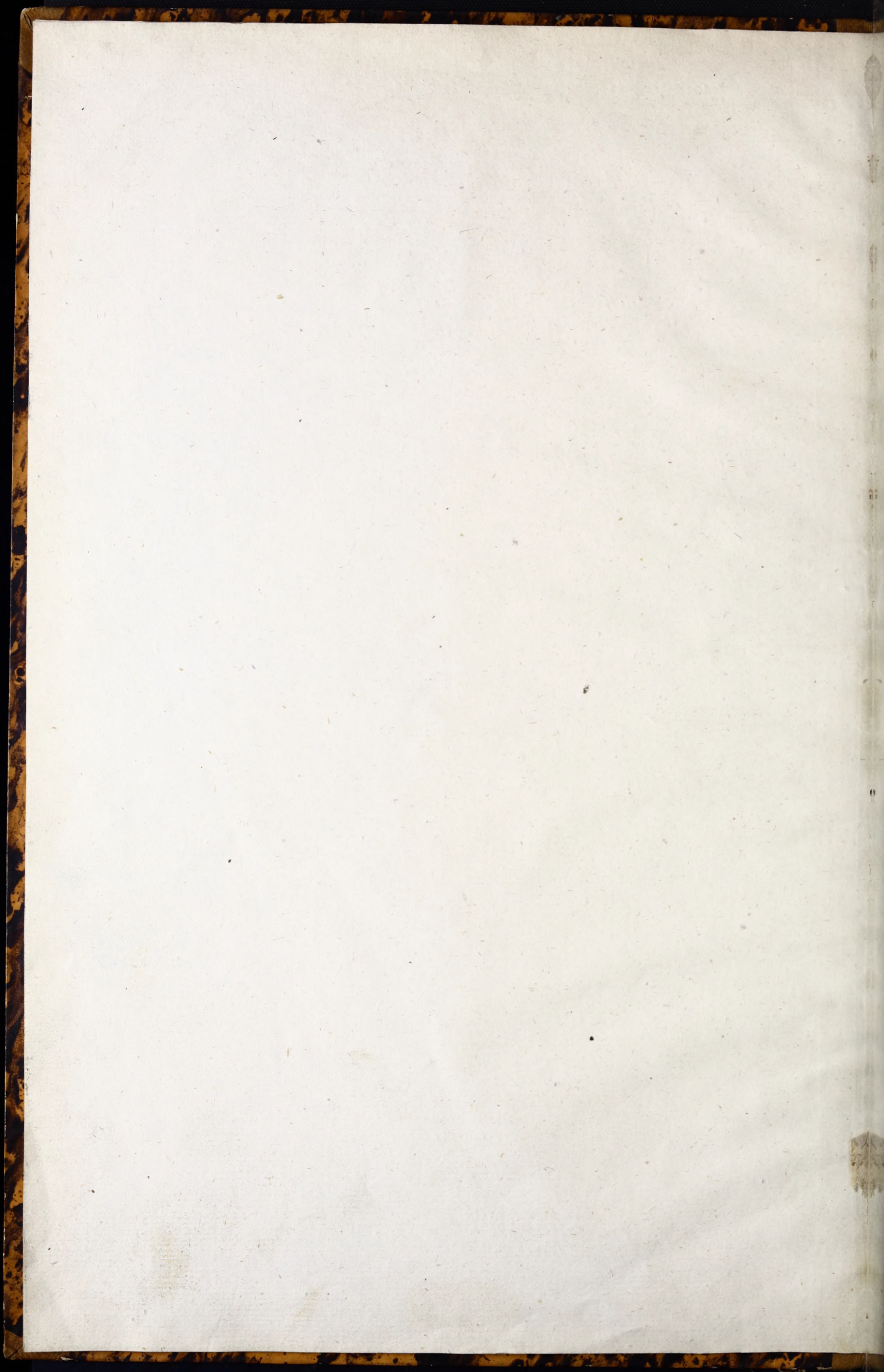

ARTICULUSOK,

Mellyek a' MAGYAR-ORSZAGI Hazájok Szabadságáért
őszve-szövetkezett *Statusok* és Rendek, e' folyó 1707. Esztendőbéli Pünkösti Havának 16. napjára haladott, és az Onod táján
lévő Mezőben tartatott Közönfeges Gyűlésében *concludál-*
tattak, és végeztettek.

ELŐL-JARO BESZED.

Mellyben ezen Gyűlésnek Terminusa, és hirdetésének okai jelentetnek.

I ISTEN Kegyelméből FEJEDELEM RAKOCZI FERENCZ, A' Szabadságért őszve-szövetkezett Magyar-Országi *Statusok*nak és Rendeknek Vezérő FEJEDELME, és Hazánk szabadságáért őszve-szövetkezett egész Magyar-Országi minden *Statusok* és Rendek: Adgyuk tudtára mindeneknek, a' kiknek illik: Hogy midőn Mi a' fellyebb-való Esztendőkből az Auszriai Háznak elvisehelhetetlen jármával szorongattattunk volna, édes Nemzetünk régi ditsőséges, és Szabadságához-való szeretettünkől vífel-tetvén, annak őltalmára fegyvert fogván, kedvünket, szívünket, a' Szérsényi közönfeges Országos Gyűlésünkben, erős Szövetségünknek szoros kötésével őszve-tsatolván, egyedül a' vala szándékunknak minden tzellya, hogy az által Országunkat, 's édes Hazánkat hajdani virágzó állapottyába állathassuk, és mind Magunknak, 's mind kedves Maradékinknak állandó boldogságunkra erős fundamentomot vehessünk. Kihez képest a' Békeségnek *Tractáját*, mindnyájunk egyező akarattýából megpróbálnunk kívánván, és a' *Mediatorok* fok biztatásához képest jó folyamattýát, 's véghez mehetését-is reménlvén, arról-való tiszta igaz indulattal tett *Tractabéli* munkálkodásunk után, Vezérő Fejedelmi *Authoritásunkból*, e' folyó 1707 Esztendőbéli Pünkösti Havának első napjára, az Onod táján lévő Mezőben hirdertett, de az után bizonyos okokból azon hólnapnak 16-dik napjára elhalasztatott közönfeges Gyűlésünkre, Hazánk köz javának munkálkodására nézve őszve-gyülekezvén, eléggé láttuk 's tapasztaltuk, melly távol lótt legyen azon Békeség *Tractájában* az *Auszriai* Háznak, a' megegyezéshez való igaz igyekezeti, a' ki-is külömbkülömb-féle tsalárd mesterségeivel hálóba keríteni, és néminémüképen véle született *Tyrannusi* kegyetlen uralkodásra-való vágyódásával, maga eléb-beni kemény 's gyalázatos szolgálatjának igája, és annak nyomoruságos sorsa alá hajtani igyekezett Bennünket, az ellen-való Magunk, édes Magzatink, 's Javaink őltalmazására mindnyájan fel-kiáltván, újabb meg-egyeztett kedvel, és szível közönfegesesen végeztük e' következő *Articulusokat*.

A' Szövetségnek meg-tartásáról, ellene vétőknek pedig büntetéséről, 's példájáról.

EL S Ö A R T I C U L U S.

AZ Egyesség lelkenek (melly az Országoknak, 's Birodalmoknak egyedül-való meg-tartója) az emberek elméjében-való munkálkodását, más fok rendbéli Országok, 's Tartományok példájából-is tapasztalván, minden gonosz ellen leg-tulajdonabb orvosságnak lenni, mindeneknek ellen tartása nélkül elvégeztetett, hogy a' Mi őszve-szerkeztetett Szövetségünknek kötele tovább-is felbomolhatatlanul maradgyon, és megtartásék. A' minthogy az előtteni keserves nyomoruságink, 's régi Eleink szomorú példájiból bőfégesen eszünkbe vevén, hogy az *Auszriaiak* erőszakos kegyetlensége, semmi által nem nevedett inkább, mint Országunk Lakosinak, 's Rendeknek szivekben plántált, 's hintett egyenetlenségek 's viszfza-vonások magvai által, a' mint azt a' jelen-való példa-is előnkbe adgya, hogy mi haszna lón ama' tetteres Békeség *Tractájának*, mellyek az *Auszriaiak* tsalárd ígérati árnyékán való kapdosásával, szövetségünknek némelly hirtelen, 's mételeyes Tagjai ingerléséből, *Turótz* Vármegyét annyira vitték, hogy ő a' maga közönfeges Gyűléséből egynéhány Vármegyékre esz-vesztő leveleket irván, azok által szakadásokat, 's viszfza-vonásokat nem tsak szerzeni igyekezett, hanem ezen Gyűlésre küldött némelly Tagjai által midőn a' Gyülekezetben közönfegesesen benn ülnénk, azon pártos írásokban-való hamisságit őltalmazni, 's

ni, 's tökéletlén párt-fogásokkal támogatni nem irtózott. Minekokáért Hazánkhoz-való igaz buzgóságtól víveltetvén, azon *Turózi* párt-utó Előnkbe állott *Deputatusok* halálos efitit, tudniillik azok közzül egyikének, úgymint *Rakovszki Menyhátrnak* azon Vármegye Tábla Affessorának Vitézink fegyvere által, Hazánkhoz-való igaz buzgó indulatiból 's gerjedezésiből, mindjárt a' Gyűlésben köztünk történt halálát, nem csak méltónak és helyesnek ítéltük 's apróbáltuk, hanem következendő napokon a' Társát-is *Okolitsáni Krisztofot*, ugyan azon Vármegye Vicé-Isfánnját, hóhér keze által, feje vételével érdeme szerint megbüntettettük; annak felette azt-is elvégeztük, valakik ezután-is, ezen Mi Szövetségünk avagy *Confederation*unk ártalmára járván, azon vétekben tapasztaltatnának, hasonló buzgósággal, mint hitetlenek és árulók, Hazánk Szabadságáért fel-fogott fegyverünk éli által, minden idő múlás nélkül nyomban 's hevenyében büntetteffének, semmi ellenvető okok és kifogások az ellen nem használhatván: Melly Vármegyének Zászlóját-is eltrépettük, és a' Petsétyét-is elvétetvén, a' dolognak tovább-való kinyomozásáig, 's törvényes eligazításáig félre tétetni rendeltük: És hogy azon Vármegyének, azon pártosságban tapasztalando több Tagjai-is, nem különben ha más *Confederatus*unk-is akár hol lakozók legyenek, ekkoráig afféle pártütésekben, és támadás indításban avatkozottaknak lenni, vagy affélékben fejeket törni, 's léledzeni, a' Gyűlés után-is jövendőben kitanúltathatnának, a' *Confederation*nak köz java azt kívánván, minden halogatás nélkül, a' ki fokszor veszedelmes szokott lenni, mind azokat árestomba vétetni, 's a' fogságból annak az ő szokott rendi szerént a' Felső Vezérő FEJEDELM, és SENATUS ítélő széke eleibe, hogy ottan a' dolog valóságának ki-nyilatkozása után, érdemek szerént büntetteffének, *csillatni* elvégeztük.

JOSEPHUS Királyságának lemondása, az Interregnumnak, vagy Király nem létének be-következett ideje, és az *Austriai Ház* akár mimódon *prætendált* mindennémű jussának el-törlése.

M Á S O D I K A R T I C U L U S.

Minekokaért az *Austriai Ház*nak olly tsalárd alattomban-való alánk áskálásával, veszedelmünk munkálódása, és álnokul velünk bánása, 's nem egyébre (hanem hogy maga kegyetlen uralkodása, és utálatos igája, 's erőszakos hatalma alá hajthasson Bennünket,) szélezése, avagy csak onnan-is bővfelesen ki-tetszik, hogy ő Királyi hatalmával, 's *authoritas*ával gonoszúl élvén, 's nem lévén maga köteletségére (melly Hazánk írott Törvényeiben, és a' hittel meg erősített Diplomákban bőven le-van ábrázolva:) semmi tekintete, külömb-külob-m-féle színek alatt nyilván való erőszak-tételre, vér-ontásra, és ezen Magyar Nemzetnek fel-tett el-törlésére ki-fakadott, úgy hogy már többé nem a' Királyi igazgatói, és őltalmazói hivatalban foglalatoskodott, hanem az Ország lakos Rendeinek, és azoknak Szabadságának nyilván-való Ellenféggévé változtatta magát, annyira, hogy fok rendbéli mély alázatossággal nem különben, mint Isteni Felsőnek, mind az előbbeni *Austriai* Királyoknak, 's mind az első LEOPOLDUSnak nyújtott esedező *supplicatio*kra-is a' panaszoknak, és *gravamenek*nek, soha semmi orvoslását e' Haza nem nyerhette, sőt hova tovább naponként nagyobb-nagyobb gonoszban merült állapattya. Méltán fordítottuk tehát azon nehézi, és kegyetlen *Tyrannusi* uralkodásra nézve szemeinket mind azokra a' gonoszokra, és Szabadságunk ki-forgatására, mellyeket kegyetlen *Tyrannusi* Országolásának kezdetitől, 's derekafában pedig a' Mi időnkbeli emlékezetünkől fogva, mindenféle színek alatt elkövetett, és elkövetni ugyan szokásba vett vala, mellyeket másként is már ennekelőtte ki-botsátott, 's nyilván-valóvá tett közönséges írásinkkal a' Keresztyén Világ ítéleti alá botsátottunk. És noha azon fok gonoszágoknak temérdek vóltától indítatván, avagy csak igazságos fegyverkezésünknek fel-fogásával is, és kegyetlen *Tyrannusi* uralkodása ellen-való Szövetség kötésünkkel, 's az által tett Vezérő FEJEDELMI *Gubernium*unknak meg-erősítésével hozzája-való kívántt engedelmeffségünknek, nem jól folytatott Királyi Országolásának, azonnal ellene mondtunk, és magunkat az alól fel-szabadulttnak lenni ki-jelentettük; mindazáltal tovább-is éles, és meg-értt elmével vizsgálván, és meg gondolván a' mostani Országoló Első JOSEPH Császárnak, a' MAGYAR Coronához képzett *Jussát*, és álnokul koholt *prætensio*ját, vagy ahoz jutásra-való kívánságát, kit a' *Posoni* Ország Gyűlésében, az Ország *Statusi* és Rendei által, magának örökös *Jussal* adatottnak lenni állat. Minthogy azon Ország Gyűlésbeli *Decretum*nak rendi így szól: MI LEOPOLDUS, 's a' t. Midőn elméneknek több szorgalmatossági között Eleinkről reánk szállott Magyar Országunknak hajdani bölög állapattjának helyre hozásában fáradoznánk, ezen hasznos orvoslás-is juta Eszünkbe, hogy e' folyó 1687. Esztendőbeli Szent Lukás napjára Szabad Királyi *Posoni* Városában, az egész Egyházi, 's Világi, Nemesi, és több említett Magyar Országi, 's hozzája tartozó Részeibéli *Statusok*nak és Rendeinek közönséges Ország Gyűlését hirdetvén, a' holtott Magunk-is jelen lévén, Felső Értz Hertzeg JOSEPH Első-szültött Fiumkat, nekik jövendő Királyokká, 's Urokká koronáztatnók, 's a' t. A' honnat nyilván ki-tetszik, fenn-lévén épen akkoriban valóságosan az *Eperjesi Mészárlásnak* vér-ontó *Theatruma*, annak rettentő, 's kegyetlen hóhérlásiból, melyekre

lyekre Magunk-is jól emlékezünk, bizonyosan tudgyuk, 's ki-tanúltuk az Országunk abban az időben nagy szorongatásban, 's infégben lévő fő-fő Rendei életeknek, 's Jóságainak veszedelmében forgásával, minden előre lenni szokott választás nélkül, JOSEPHnek a' Királyi székebe erőszakos, és Tyrannusi kegyetlenséggel-való bé-tolyását fenn-tartott ál-okokkal lett hiti letételének semmirevalóságát, Erőszakos Voxolásoknak törvénytelenségét: Annakfelette Tyrannusságának tovább-is folytatását, mellyel annyi sok álnok Traffák által is, nem hogy az Országot előbbeni Szabadságában helyre állítani igyekezett volna, sőt inkább Attya gonosz tselekedetinek helyben hagyásával, maga-is hasonló Tyrannusi kegyetlenséget üzven, az Ország raboltatásától, puszttításától, 's rajta-való fenekedésétől, mellyek mind a' gyalázatos és Tyrannusi szolgálat alá-való hajtásunkra tzeloztanak, Vér-ontó fegyverének dühösködése által eddig is meg-nem szűnt. Mivel pedig ezen Mi Országunknak még a' leg-első Fundatora-is a' Szent ISTVÁN Király, Első Decretumának 4. részében, maga Fiának a' Szent IMRE HERTZEGnek, és következőképen, minden Magyar Királyoknak ki-adott parantsolatiban-való Sententiáját, e' következő szókkal jelentette ki: Ezekből pedig, tudnia illik a' Fejedelmekből, Ország Baroiból, Hadi Fő Rendeiből, 's Nemeseiből, senkit szolgálatra ne kényszeríts, vagy szolgának ne nevez, 's a' t. Ha szelid erkölcsű léfesz, Királynak mondatol, és a' Király Fiának, és szeretettni fogsz minden Vitézlő Rendeitől; Ha pedig haragos, kevély, irigy, és békételen léfesz, és a' Grófokon, 's Fejedelmeken nyakaskodó, kétség kívül a' Vitézlő Rendeinek erőssége, a' Királyi Méltóságnak meg tompulására, 's tsökönsére válik, és idegeneknek adgyák a' te Országodat. Melly Sententiát a' meg-hólt LEOPOLD Császár-is, az Ország több Uri Rendeinek és Statusinak nyakokra ülésével, és e' szabad Nemzernek gyalázatos szolgálat, és Jobbágyi Sors alá-való hajtásával, mint iga alá hajtattakon való bánásával, és minden Törvényeinek, 's Szabadságinak kiforgatásával, magára hárította, JOSEPHUS-is nem Királyi Guberniumbéli, hanem valósággal Tyrannusi Successiót, minthogy nem választatott, hanem az Attyától erőszakoson elé-taszított, követhet méltán magának. Minekokaért ezen Mi mindnyájunk közönléges akarattyaival végezett, 's meg-erősítettett Articulusunkkal, magunkat említett Első JOSEPH Császár, és ő általa az egész Auszriai Ház, rajtuk követett Királyi engedelmességétől 's tiszteletitől, és minden magának tulajdonítottatni kívánt Jussától a' Magyar Coronánkhoz, Országunkhoz, annak igazgatásához, most avagy jövődében, akar mimódon-való ragaszkodásától fel-szabadultaknak, és meg-menedetteknek lenni végezvén, nyilván mondván, 's declarálván, mind azoknak abrenunciálunk, és ellene mondunk, és ekképen régi ditsó Szabadságunknak, 's leg-felső Törvényes Jussunknak erejével, és Auhorításával, melly mind Isteni, 's mind Emberi Törvények szerént, reánk szállott, és származott, senki arra Bennünket nem kényszerítvén, sem abban ellent nem tartván, hanem tellyes jó Kedvünkől, és szabad akaratunkból, Hazánkban Interregnumot lenni vallunk, tudni-illik: Országunkat Király nélkül lenni jelentyük, és hirdettyük. Declarállyuk azon kívül, és ki-adgyuk, hogy mind azokat a' Hazánk fiait, publicus, és nyilván-való Ellenfégeknek fogjuk tartani, valakik ezen Articulusoknak Datumjától, avagy ki-adásától fogva két hónapok el-folyása alatt, Confederationunkban, vagy Szövetségünkben bé-állani nem akarván, a' meg-irtt Auszriai Háznak hűségében, engedelmességében akar mimódon, és akarhol meg-állapodnak, és Országunknak Törvényesen tartozó egyességére, 's hűségére vízfza nem térnek, úgy hogy a' meg-mondott idő eltelvén, azoknak minden Javai, 's Jósági, azonnal mindgyárt közben-vetés nélkül, ezen Articulusunk erejével az Ország Fiskusára szállyanak örökösön, úgy azoknak Tisztfegek, Méltóságok, Szabadságok félben-szakadtraktaknak, és semmire-valóknak tartassanak. A' szerént az Egyházi Rende-is mindnyájan, valakik ezen végezésünknek eleget tenni nem akarnának, Jóságoknak, avagy Beneficiumoknak bírására érdemetleneknek, 's nem méltóknak tarassanak, és minden Politiai Activitas, vagy külső világi tárfaságbéli jóknak vélek közlése, 's affelekben-való avatkozások nélkül el-legyenek.

*A Felséges ERDELYI FEJEDELEMMEL, és oda-való Statu-
sokkal, és Rendeikkel lött Szövetség, és öszve-kötelezés meg-erő-
sítottetik, és ratificaltatik.*

H A R M A D I K A R T I C U L U S.

Mivelhogy Mi a' Szétsényi közönléges Gyülekezetrünkől, a' Felséges ERDELYI FEJEDELEMMHEZ, és azon Országbeli öszve-szövetkezett Statusokhoz, 's Rendekekhez kőz akarrattal rendelt követfégünk által, azon Felséges Erdélyi Fejedelmet, és az oda-való Confederált Statusokat, és Rendeeket, a' Mi Szövetségünkben, és öszve-kötelezettfégünkben, avagy Colligationkba-való lépésre, 's Velünk egyet-értésre invitálván, az aránt Velünk, nem tsak öszve-szövetkezést kötötttenek, és leg-közelebb Erdélyben Maros-Vásárhelyben tartatott közönléges Gyülekezetekben, azon nagy-jóra tzelozó hasznos Szövetség kötetst, egy különös, 's nevezetes Articulusok által meg-erősítették, hanem annakfelette e' mostani közönléges Gyűlésünkre, derek követfégeket is küldvén, az által azon Szövetség kötetstnek, erős, és valóságos meg-maradandóságát meg-újították, és

ták, és hogy Mi-is azt, arról-való *specialis Articulusunk* tsinálásával meg-erősitenők, Bennünket illendőképen meg-találtanak, és *requiráltak*. Ahozképest Mi-is, igaz, szives, és meg-másolhatatlan Szövettségünknek, és *Colligationknak* vagy öszve lött köttetésünknek meg-mutatására nézve, azon Szövetfégbéli kötést, avagy *Confederatiót*, annak minden *Punctumiban*, Tzikkelyeiben, és *Articulusaiban*, úgy valamint a' VEZERLŐ FEJEDELMŰNK ő Felfége, és a' SENATUS által tsináltt *Instrumentumban* fel-tétetett, 's foglaltatott, ezen *Articulusunk* által meg-erősíttyük, *confirmállyuk*, és *ratificállyuk*, és hogy állandó, 's meg-maradandó legyen, el-végeztük.

A' Felséges VEZERLŐ FEJEDELEM, és az SENATUS hatalma, és Authoritása meg-erősítettetik, a' Király választás pedig fenn-hagyattatik.

N E G Y E D I K A R T I C U L U S.

Hogy pedig ezen *Interregnumnak*, avagy Király nem létének ideje alatt, a' Közönfészes jóra-való dolgoknak ki-szolgáltatásában valami fogyatkozás ne legyen, minthogy másként-is mind azon hivatalok, Tisztlégek, és Méltóságok, a' kik által ezen Ország dolgai igazgattatni szoktak, e' *Confederatio*, avagy Szövetfégy erejével egészen, és öszvefégygel, az Ország *Statusi*, és Rendei hatalma, és igazgatása alá jutottanak, azonban még a' Szétsényi köz Gyülekezetben közönfészes *Authoritással*, 's akarattal az illetén igazgatásnak folytatása, 's *Authoritása*, a' Felséges FEJEDELEMre, és SENATUSra bizattatott; Annakokáért tovább-is ezen Orzágnak igazgatása, kormányozása, a' Felséges FEJEDELEMnek, és a' SENATUSnak adattatván, meg-erősítettetik, és *ratificáltatik*. A' Király választás pedig most, hogy függőben hagyatásék, egyező akarattal el-végeztetett.

A' Locumtenensnek választásáról, és annak Authoritásáról.

Ö T Ő D I K A R T I C U L U S.

Minthogy a' Felséges FEJEDELEMnek, mind Erdélyi Fejedelemségére, mind más fok Országos gondgyaira nézve, az időnek mivóltáhozképest néha azon maga Fejedelemségében Erdélybe kelletvén bé-menni, és tőlünk távozásának lenni: Hogy az alatt-is az ő Felfége jelen nem léte, és oda kélése idejében a' Közönfészes jónak, Hadi, Törvényes, és *Oeconomicalis* állapotoknak (kik a' mint fellyebb jelentetett, a' Felséges FEJEDELEM, és SENATUS *Authoritása*, igazgatása, és hatalma alá tartozandók,) folytatásában, és elő mozdításában valami fogyatkozás, és hátra-maradás a' mostani *Interregnum* idejére nézve-is ne legyen, Méltóságos Gróf BERTSENYI MIKLÓS Ur, Ország Fő *Generalissa*, és Első *Senator*, e' Hazához dítséretesen mutatott érdemes vóltáért, Országunk mostani fenn-forgó szükségé-is azt hozván magával, *Locumtenensnek* *declaráltatik*, tétetik, kinek-is hatalom, és *facultas* adatik, hogy Felséges Vezérő FEJEDELMŰNK jelen nem létében, valamennyiszer a' szükség kívánnya, azon hatalommal, és *authoritással* (hirt tévén a' mennyire lehetséges léfzen, arról ő FEJEDELEMségének-is) a' SENATUSsal együtt minden *Politici*, Hadi, Törvényes, és *Oeconomiai* dolgokat, azoknak mivóltáhozképest folytathasson, és ki-szolgáltathasson, az ollyatén állapotokban való újítáfokon kívül, mellyek az egész Orzágot, és annak ahoz kívántató közönfészes tetszését illetnék, és minden Törvények szolgáltatásában-is *presideálhasson*.

A' Mostani Hadi szükségre költségbeli segítség rendeltetik.

H A T O D I K A R T I C U L U S.

Meg-irtt módon, illetén állapotokra lévén Országunknak jutása, e' mostani Hadakozásunknak tovább-való folytatásához, régi Szabadságink helyre hozáfa kedvéért, feles költség kívántatván, annakokáért az Orzágnak *Proventusin*, és a' Vitézlo Rendnek nyári, 's téli elődésén, avagy *alimentatioján* kívül, mindnyájan egyen-egyen, senkit ki-nem vévén, két *Millio* pénzbeli segítség adást rendeltünk közöttünk, Országunkban ki-szedetni: Addig-is pedig, a' mindennapi nagy szükség úgy kívánván, annak némelly részét már-is a' Vármegyékre fel-osztván, és azt hova hamarább ki-szedetvén, az Ország kints-tartó helyeire bé-szolgáltatni el végeztük, senkit abból ki-nem hagyván, úgy hogy jövendőben minden Vármegyének az ő tehetlége, 's *portioja* szerént, igazodgyék-el közöttök ezen első fel-vetés, és a' hátra lévő *summából* ki-tudodgyék. És mivel sok okokból, 's tekintetekből alkalmas Vármegyék a' *Porták* által ekkoráig nagy rövidséget szenvedni tapasztaltattanak, úgy hogy a' mostani *Porták* elégséges *Regulálul* nem vétetődhetnek, tetszett mindnyájunknak közönfészesen, hogy az egész Ország, *Dicák*, vagy

Rovás

Rovás számban vétettség bizonyos *Dicatorok* által, és azok szerént legyen mindgyárt a' *Dicatorok conscriptio*jakor mind a' meg-irtt első Résznek, 's mind a' több következendő *Summa*nak haladék nélkül hamarabb való ki-szedése, és bé-szolgáltatása, Országunk kints tartó helyeire, és minden Vármegyére esendő *Summa* Pénz, Rovásainak számáhozképest osztattasék reája: Melly rovásoknak tsinálások módgya aránt, minthogy már mindnyájan egyező értelemmel meg-nyugtattuk elménket, azon mód a' *Dicatorok*nak elégséges *Instructio*val együtt, ugyan ezen mostani Gyűlésünkből ki-adattatik: Mellyben-is ha igazán el-nem járnának, hanem az Igazság ellen valakikhez kedvezéssel lennének, az ollyak hiti-szegetteknek tartatván, erdemek szerént bűnhődgyenek, a' kik pedig restül, tünyn járnának-el a' dologban, és az *Instructio*okban fe-tett idő alatt véghez nem vinnék a' *Conscriptiót*, vagy rovás tsinálást, azok kétszáz forint birs ággal büntetődgyenek, ha hogy magokat elégséges, és Törvényes helyes okokkal meg nem menthetik.

A' Réz Pénznek alább szállításáról.

H E T E D I K A R T I C U L U S.

Noha pedig a' Réz Pénznek folyása a' köz Jónak elő-mozdítására, az Országnek nagy hasznával gondoltatott vala-ki, mindazáltal már, meg bővülete lévén, abból következhető rendeletlenségek, vagy *Confusiók* el-távoztatására, a' Tíz *Polturások* négy *Polturára*, a' Húsz *Polturások* nyóltz *Polturára* szállítatnak; az egyes *Poltura* pedig az ő szokott rendes folyásában maradgyon: Melly Réz Pénznek tovább-való veretése, már ezentúl tellyességgel meg-szünnén, aoban hagyattatik, a' kinek pedig folyása lészen, úgymint a' meg-irtt le-szállított Pénznek, annak száma két *Millióra*, és kétszáz Ezer Forintokra határozatik, melly kétszáz Ezer Forint a' Dunán túl-való Földre rendeltetik, hogy ottan is leheffen *Circulatio*ja az ollyatén Pénznek, úgy hogy azon meg-irtt *Summa* Pénz, mellynek benn kell maradni az Országban, hogy közönséges folyása leheffen, bizonyos bélyeggel szabott idő alatt meg-jegyeztesék, a' többi pedig idővel az Ország kints tartó helyeire bé-szedettétvén, viszont el-olvasztasék. Ama' bélyezett Pénz pediglen, az Országban jó folyó Pénznek tartattasék, és nem tsak élésbeli, 's egyéb Portékáknak adásában, vételeben, de még zálagos Józágoknak ki-váltásában, úgy az adóságek ki-fizetésében-is el-vétettség, közönséges akarattal el-végeztetett.

A' Réz Pénz folyása meg-tartásának módgya le-irattatik.

NY O L T Z A D I K A R T I C U L U S.

Jollehet pediglen a' Pénzbéli segítség fel-vetésének ki-szedése, 's fizetése által reménlhető, hogy a' Réz Pénznek betsi magában-is helyre áll, mindazáltal a' jobb rend tartásnak kedvéért, minden Vármegyék, magok között a' végre két hites Tagot rendellyenek, kik azon Réz Pénznek folyására, 's *circulatio*jára vigyázzanak, 's annak *Inspectori* legyenek, és azoknak viszont minden Királyi, és Mező Városokban, 's Falukban hasonlő hites vigyázó En bereik legyenek, úgy hogy ha valakik az el adandó élésbeli Jókat, vagy más Árú Portékákat, Réz Pénzért eladni nem akarnák, és annak el-vételében gántsot találnának, azonnal el-vefesse Árúját, kit a' Vévőnek kell kezéhez adni, a' mennyi Árát pedig a' Vévő meg ígérte vólt, annak fele legyen az *Inspectoré*, a' másik fele maradgyon a' Vévőnél, avagy bé-jelentőnél.

A' Zálagos Józágoknak a' Réz Pénzen léendő ki-váltásáról.

K I L E N T Z E D I K A R T I C U L U S.

Hogy pedig nagyobb erőben, 's betsben leheffen a' Réz Pénznek folyása, és hogy mind a' Vitézlő Rend, maga meg-kevesített Söldgyában, ha azon Pénznek betsi nem lenne, meg-ne tsalódgyék, Mi-is mindnyájan azon jó-végben, a' mellyel bé-véterett a' Réz Pénz, fogatkozást ne szenyvedgyünk, meg-egyeztünk azon, és el-végeztük, hogy a' Réz Pénzzel mind Józágot válthassanak azok, a' kiket az ollyan Józág illet, mind pedig Adóságekat leheffen ki-fizetni véle, de a' Józág váltás tsupán tsak bélyezett, és *Polturás* Pénzzel legyen. Ha kik pedig el-venni, és a' Zálagot kezekből ki borsítani nem akarnák, azok ellen az 1647. Esztendőnek 125. *Articulusa*, 1652. Esztendőnek 5. *Articulusa* szerént leheffen *procedálni*; és azokban le-irtt büntetésekben essenek. Mindazonáltal a' *Contractualis* Levelekben fel-tett *Conditionok*, mellyek a' zálagos Józágról, és adóságekről költenek, mind a' Pénznek minéműlege, és száma iránt, mind pedig egyéb rzikkelyekben, mellyek itt-is magok erejében hagyattatik, egészen meg-tartassanak. Ha pedig Törvényesen valamelly Felek meg nyerneik magok Perit, azokat illető Zálagos, vagy adóságról-való kötés Leveleknek-is viszfza adása, Országunk Törvényében le-irtt büntetés alatt, hogy meg-légyen, el-végeztetett.

A Hadi Regulamentum tsinálásáról.

T I Z E D I K   A R T I C U L U S.

Fellette szükségesnek lenni tapasztalljuk, hogy a' Vármegyék panaszainak, *gravaminaiknak* orvoslására nézve, a' Vitézlő Rend elődése felől bizonyos rend tartás szabattasék, mely a' Vármegyéknek-is magok alkalmaztatására nézve azon állapotokban, tudokra legyen, mely minden dolgoknak orvoslását a' Hadi *Regulamentum*, és annak meg tartása hozza magával; ki hogy annak módgya szerént az egész *Statusok* tellyefebb tanátsával, és mind a' két Félnek képes vóltával, 's hasznával vétethesék rendben, Felsőges Vezérő **FEJEDELMŰNK** és **SENATUS** mellé, a' Vármegyék, és Városok részéről bizonyos *Deputatusok* rendeltetnek: Melly *Regulamentum*hoz osztán, mind a' Vitézlő Rend, mind pedig a' Vármegyék Lakosai, tartozzanak magokat alkalmaztatni. Azonban Hazánk szeretetétől, és a' köz Jó elő-mozdításához-való buzgóságunktól vífeltetvén, hogy Hadaink, 's Vitézlő Rendeink által való általmunkban valami fogyatkozás ne essék, a' mennyiben ezután fegyver, vagy más állapotok által, Hadainknak száma kevesedne, mind annyiszor, valamennyiszor a' szükség kívánni fogja, annak a' *Regulamentum*ban bővebben *deklaralando* mód szerént-való ki töltésére, magunk jó indulattya-ból *refolváltuk* magunkat.

A' sebek miatt meg-romlott, igye-fogyott, és a' hadakozásra alkalmatlanná tétetett Vitézlő Rendnek, azok Árvaínak, és özvegyeinek táplálásokrol-való gondviselés rendeltetik.

T I Z E N E G Y E D I K   A R T I C U L U S.

AZt kívánván állapotunk köz Java, a' Vitézlő Rendnek, és Hazánk szolgálatyában lévőknek vizsgálásokra nézve, hogy a' hadakozásban meg sérülteknek, vagy más nyavalya által megromlott, igye-fogyottakká, és a' szolgálatra elégtelenekké tétetett Vitézeinknek, 's Hazánk Szolgáinak, úgy azok között fegyver miatt el estek, vagy másként ki múltak Özvegyeinek, 's Árvaínak segedelmekről, és tápláltatásokról tétetessék gondviselés, a' ki által tengődhesse-nek, és előbbeni egészségekre térvén, úgy mások-is a' hadakozásra, és Országunk szolgálatyára lehessenek alkalmatosabbak, kézzelberek, és serényebbek. Az e' napokban Országunk számára el-foglaltt, úgy ezentúl, akar a' *Confederatio* ellen vékezteknek, vagy vékezendőknek, akar más következendő történetekből Jószágait el-veztendő akar mely Hazánk Lakosainak el-foglalando, és *confiscalando* Javai találatnának, azokat meg-jelentett, nyomorúságra, 's gyámoltalanságra jutott, és Országunk szolgálatyára alkalmatlanná tétetett Vitézeinknek, 's az ollyaténok Özvegyeinek és Árvaínak táplálásokra, és tengetésekre fordíttatni rendeltük, és végeztük, fenn-hagyván azoknak, a' kik az ollyatén Jószágokhoz igazán közököt avathatnák, helyes keresettyeknek igazságos *Jusát*. És hogy az ollyan nyomorúságban esteknek, Felsőges Vezérő **FEJEDELMŰNK** *fundatioképen* maradások alkalmatosságára bizonyos helyégeket rendellyen, el-vegeztük.

*Az Igazságnak ki-szolgáltatásáról, és az Ország Törvényes
Tablájának fel-állításáról.*

T I Z E N K E T T Ö D I K   A R T I C U L U S.

NEm múlatta-el az Orzágnak, 's Lakosinak erőlténítését, 's le-rapodását az *Austriai* Ház, az Igazság rendes ki-szolgáltatásának akadályoztatásával-is, holott majd fél *saeculumig* (tudniillik, közel 50. Ezstendeig,) a' Királyi Táblán közönségesen itéltetni szokott Törvények folytatását, az Ország Lakosinak, 's Rendeinek meg-nem engedte, és az által az Ország Rendei fok perlekedésekben keverte, a' *Fiscus*nak szabados gázolásra, 's Ország Lakosi fogyatására, szegényítésére úrat nyitott, végtére a' közelebb el múlt Ezstendőkben az Ország Rendei fok rendbéli könyörgésekre, azon Törvényeknek folyását meg-engedte olly véggel, hogy a' mellyek, akár mimódon-is a' *Fiscus* ellen vólnának, azok elé ne vétetessenek. Hogy azért a' mostani *Interregnum*nak ideje alatt is, az Igazságnak ki-szolgáltatása, ki nélkül az Országok meg-nem állhatnak, a' mennyire lehetséges, hátra-maradást ne szenyvedgyen, mostani állapotunkhozképest, a' mennyiben a' Hadi *Operatio*k meg-engedik, Hazánk irott Törvényeinek férelme nélkül, a' Törvény folyásának, 's *Processus*nak módgya, és Rendi szabattatik, tudniillik, a' fel-állí-

a' fel állítandó Törvény-tévő Ország Táblájához, az egész Vármegyéből huszonnégy Személyből álló *Assessorok* neveztetnek, kik Novemberben, Decemberben, Januariusban, *Eperjesen*, Februariusban, Martiusban, és Aprilisben *Korponán* resideállyanak, melly *Assessorok* e' folyó Esztendőbeli November első napjának, vagy *Mindszent* napjának előtte két héttel *Eperjesre* öfvegyülvén, magok között egy *Prasest* és *Notariust* választszanak, és a' Törvény folyásnak szokott módgyát, 's formáját rendben vévén, leg ottan az Igazság ki-fizolgáltatásához fogjanak, és minden *occurrálandó Causákban*, mind az Ország Lakosí, 's mind a' Vitézlő Rend részéről (hanemha valamely Hadi Személyek perben fogattatván, és akkor Strásán lévén, az Ország szolgálattya miatt nem *compareálhatnának*; és távol-létek miatt Törvényt nem állhatnának, azokat annyi ideig szükségképen függőben kellene hagyni:) *procedállyanak*, és mind a' felső 's mind alsó Magyar Ország Részai *Terminusi* alatt, minden *Causákat*, az Orzágnak akar melly részéről elé-kerülendőket, és azon Táblára tartozandókat, magok eleiben vegyék, és egyedül tsak olyan *Causákban*, a' hol dolognak valósága 's *merituma* úgy f gja kívánni, úgy-mint *Divisiókban*, *oculata Revisiókban*, határ járásokban, vagy hasonlókban, kiknek *in facie loci* (kinn a' Józágban,) szükségképen kell véghez-menni, annak meg-látására, 's meg-itélésére, egy *Assessor* magok között ki-botsátván *ad faciem loci*, ki-is, *Appellatio interveniálván* a' dologban *intra Dominium* reportállya a' Tábla eleiben. És efféle Törvények folytatásiban az egész Tábla *Assessori* jelen tartoznak lenni, (hanemha némelyeknek Törvényes, helyes mentségek lehet-ne;) tehát az *Impeditusokon*, és ki-botsáttartakon kívül, leg-alább tizenkét Személyből kell állani az egész Táblának. A' melly *Causákat* pedig egyenesen maga a' Tábla fog *revideál*ni, 's itélni a' *Certificatoriákat*, vagy idéző-Leveleket maga a' *Prasest*, a' mellyek pedig *in facie loci* *revideáltatnak*, a' ki-küldendő *Assessor subscribállyák*, mellyek is mindenkör a' kerefetnek le-írt mivóltával, úgymint *Expositioval*, vagy *Actioval* együtt *expediáltassanak*; az illyetén *Certificatoriák* pedig, akar a' Tábla *Juratusa*, akar más hiteles Személyek által effélékben bé-vett ízokás szerint, *exhibeáltassanak*, és *adattassanak* kézhez.

A' *Prasestnek*, és az *Assessoroknak* változtatásokról.

T I Z E N H A R M A D I K A R T I C U L U S.

Hogy pedig azon Személyeknek azon Birói hivatalban-való fokáig lételekkel valami *abususok*, és illetlenfégek-re-való ki-fakadások ne következzenek, azoknak el-távoztatására, és hogy más érdemes Személyeknek is Hazájokhoz való szolgálattyaokra, és a' közönfeges Jónak ó általok léendő elé-mozdítására is leheffen alkalmatosságok, azon Törvény tévő Táblának meg-írt Birái, minden Esztendőben, *Mindszent* napján változzanak, a' ki hogy annak rendi szerént véghez-mehessen, a' meg-jelentett Vármegyék, *Mindszent* napja előtt leg-alább egy hónappal, más Tábla *Assessorokat* nevezzenek, 's választszanak magok között, és azok mindnyájan két héttel *Mindszent* napja előtt *Eperjesre* menvén, felül írt mód szerént magok között *Prasest* és *Notariust* választszanak, és Birói Tisztekben el-járjanak, és így következendőképen minden Esztendőben a' Vármegyék, és *Assessorok*, ezen módot, és Rendet meg tartsák, el-végeztük.

A' Tablán itélendő Causáknak minéműségéről.

T I Z E N N E G Y E D I K A R T I C U L U S.

Minden *Octavális Causák*, kiknek más Birájok Országunk utólbí Törvényei, 's végezési által-nevezve nintsének, vizont azon *Causák*, a' kiket illető Levelek, olly szoros helyen lennének, hogy a' mostani időben lehetetlen volna hozzájuk jutni, ezt elégfégesen meg bizonyítván, úgy a' meg-írt Tábla *Assessorinak* is *Causák*, míg azon Tisztkben léteknék ideje ki nem telik, Ezen Ország Törvényes Táblája *revisiójától*, 's ítéletitől ki-vétnek, és *eximáltatnak*. A' Szetsényi heredik *Articulusban* le-írt *Causák* pedig, mellyek ekkoráig, azon *Articulus* erejével, a' *Senatorialis Depütatio* által vizgáltattak, 's *revideáltattak*, és már tsak *Deliberatiótól* függenek, azon *Depütatio* által végeztesseknék, és igazíttassanak-el. A' többi pedig, mellyek azon *heredik Articulusban* foglaltattanak, ha szintén *octavális Processust* illetnének-is, ezen újonnan fel-állítandó Táblához tartozzanak, és ott szakadgyon végek, úgy hogy mihelyt az *Instans*, avagy Fel-peres *Actor*, azon Józágokat, mellyeket magának vizfsza adatni azon okból kíván, hogy az ő Elei birták, vagy maga-is birra; de a' *Fiscus* el-foglalta, mindazáltal *per immediatam successi-onem* ötet illeti, elégfégesen megbizonyítja, 's világosítja, és azis kinyilatkozik, hogy az időtől fogvais, senkinek másnak, az ollyatén Józágokat maga jóakarattyaából oda nem kötötte, tehát mind azon Jókat, minden tovább való *Processus* nélkül, a' mostani *Possessorok* kezéből ki-vévén, a' meg-szerűlt Feleknek, és *immediatus Successoraiknak* vizfsza adatni el-végeztük. Azontúl a' melly *Causák* a' Királyi Táblán, a' *Breviumokon*, *Locumtenens*, és *Jux Curia* székein, és *Extraordina-riákon* szoktanak vala *revideáltatni*, nem külömben, a' mellyekben már bé-vett Törvényes szo-kásból

kásból az Itélő Mesterek szoktanak *procedálni*, ezen Táblán follyanak; de minden *Causáknak* akar kívül *in Partibus*, a' mint fellyebb jelentetett, akar a' Táblán *revideálandóknak* történendő *Appellatiót*, *intra Dominium Partis In causam attracte*, rendeltük *admittáltatni*, úgy hogy *ex Partibus* a' Táblára, onnan pedig ugyan azok-is, úgy a' többi-is, mellyek épen csak a' Táblán ítéltetnek, ha *appelláltatnak*, hasonlóképen *intra Dominium*, Felsőes Vezérő FEJEDELMŰNK, és a' SENATUS eleiben, vagy ő FELSÉGE jelen nem létiben, a' Méltóságos *Locumtenens*, és SENATUS eleiben *transmittáltassanak*.

A' Törvény-tételben a' Biráknak mód szabattatik, és ezen Tzikkelyt: *SECUNDUM ALLEGATA, & PROBATA*, miként értsék, meg-magyaráztatik.

TIZENÖTÖDIK ARTICULUS.

Mindenféle *Causáknak* *revisiojiban*, 's Törvény-tételben, nevezetesen erre vigyázzanak a' Birák, akar a' Táblán, akar *in Partibus* léendő ítéletekben, hogy minden *Condescensiókra* rzelő *Exceptiók*, az Al-peres által, meg-tartván a' Törvény folyásának rendit, az első *Terminuson*: mindenestől egyszersmind, és egészen *proponáltassanak*; Továbbá a' bé-tsúszott rendeletlenfégeknek, és *abususoknak* el-rávoztatására, és hogy a' perlekedő Felek-is, az Igazságnak úttjától magokat el-ne vonhassák, tehát a' *Tripartitum Decretum*nak *Prologusában* a' Birónak Tisztiról szóló ama' Czikkelyt: *SECUNDUM ALLEGATA & PROBATA*, egyedül tsak a' *Causáknak* *expositiójára*, és a' bizonyságoknak minéműségére magyaráztatni végeztük; de az Ország Törvényeinek a' *Pursok* által-való elő-hozásában, avagy *allegatiójában*, minthogy fokszor, vagy olyak, a' kikkel már nem élünk, vagy pedig idegen értelemre való tsigázással forgattatnak elő, a' honnan a' perlekedő Feleknek, vagy azok *Prókátorinak* Elzéken nem vételével, nagy képtelenségek, és az igazság ellen való károsíttatások szoktanak következni. Kihez képest a' Birák, a' kiknek Hazánk írott Törvényeit szükségés jól rudni, mellyeknek értelme szerént a' jó Biró Tiszt, 's hivatallya-is azt hozván magával, a' Törvény-tételre, és az igazságnak kiszolgáltatására köteleztetnek, arra vigyázzanak, hogy mind az *Exceptiókban*, mind a' *Meritumban*, a' melly Törvények a' Peres felek által *allegáltatnak*, azokhoz magokat semmiképen ne kötelezzék, hanem Hazánk helyesebb Törvényei szerént a' mint Isten által igazságosabbnak, 's Törvényesebbnek ítélik lenni a' dolgot, elégéses *declaratióval*, 's világosítással tegyenek Törvényes ítéleteket, és *Deliberatiókat*. És ezen *Articulushoz* hogy mind a' Vármegyékben, 's mind a' Városokban, valamint a' Birák, úgy a' Perlekedő Felek-is tartozzanak alkalmaztatni magokat, köz akarattal rendeltük.

A' Törvényes, és egyéb-féle *Parantsolatoknak* ki-adásáról.

TIZENHATODIK ARTICULUS.

Hazánk írott Törvényeivel egyező *Præceptorium*, és minden egyéb-féle *Parantsolatokat*, mind Felsőes Vezérő FEJEDELMŰNK, mind a' Méltóságos *Locumtenens* Ur, mind pedig a' *Senatusbéli Cancellarius* Ur, *expediáltassanak*, a' *Locumtenens* Ur, maga *Petsérttye*, a' *Cancellarius* Ur pedig Felsőes Urunk neve, és *Petsérttye* alatt, illyetén *subscriptióval*: *PER MANUS T. T. CANCELLARII*, adhassák-ki a' *Parantsolatokat*, el-végeztük.

A' Törvényes *Executioknak* háborgatóiról, az *exequaltt Jóságoknak* vissza foglaloiról, és azoknak büntetéséről.

TIZENHETEDIK ARTICULUS.

A' Kik a' Törvényes *Deliberatiók* *Executióját* háborgatni, 's gátolni méréstlik, azok vakmerőségének el-rávoztatására nézve, az olyan Törvényes *Executiók* gátloi, 's háborgatói az 50. nehez mértékű *Mircák*béli díjak büntetésén kívül, mellyet azon Törvénynek Birája mindgyárt meg-vehessen rajtok, azon említett Jóságok *Executiójára*, (mellyet a' Fő és *Vicé*-Iszpanok segedelme által, és azon Vármegye köz népének szabados fel-vételével vihetnek véghez, vagy pedig Felsőes Vezérő FEJEDELMŰNK *Brachiumával*-is,) tett költségeknak, és ha mi károk a' Jóságban az ollyatén *Executió*nak alkalmazóságával következének, azoknak *refusióján*, vagy vissza térítésén is el-marasztassanak; A' melly Jóságok pedig akarmelley Törvényesen *procedáló* Birónak *Executiója* után-is, mindgyárt, vagy valamelly idő múlva, akarkik által-is visszafoglaltatnának, a' meg-írt *homagialis* büntetés, költségek, 's károk léendő meg-térítésén kívül, azon idő közben általok azon Jóságokból bé-szedett Jövedelmek vissza adásán-is el-maradván,

radván, Felsőges URUNK, vagy ő FELSŐGE jelen nem létében, *Locumtenens* Ur Parantsolattya mellett, ha az olyan Jóságoknak lőtt el-ítélésének, *Executio*jának, és azután következtetett vizsgálásának valósága ki-tetszik, minden Törvényes *remedium*okat, vagy orvos-lásokat félre-téven, hasonlóképen Fő, és *Vice*-Iszpanok által, a' Vármegye népének szabados fel-vételével, Tiszttyeknek el-vezetése alatt, vagy pedig ha ők arra elégségesek nem volnának, vagy abban el-járni nem akarnának, tehát a' meg-sérültt Félnek, tsak magános *Instantiá*ára-is, arról költ *Adjudicatoria*, és *Executorialis* Törvény Leveleiket *producálván*, azon Tartománybéli Hadi *Generalis* előtt, az, vagy a' kinek parantsoltatnék, mindgyárt, és azonnal azoknak, kiknek számokra a' Jóság íteltetett, és *exequaltatott* vala, vagy azok maradékinak, és *Successori*nak, minden Törvényes ellen-veéseket félre-téven, az olytén Jóságokat vizsgál adhasák, és vizsgál-is adni tartozzanak, semmi ellenkező Parantsolatok, vagy Elztendőknek el-telése abban gátlást nem tehetvén. Annakfelette a' meg-sérültt Fél, az olyan Jóság foglalásért, a' Vármegyében a' rövid *Processus*ról-való *Articulus*ok erejével, a' hatalmaskodásnak *dupla* büntetését, hogy keresheffe a' foglalón, szabadsága lészzen reá. Fenn maradván mindazáltal a' foglalók részéről-is *extra Dominium*, vagy azon Jóság birtokán kívül, az *Appellatio*nak úttyán, vagy más Törvényes módokkal, magok *Jus*ának folytatására 's kerefetire-való szabadságok.

A' Zálagos Jóságokban, és ingó-bingó marhákban, 's portékákban, a' Férjfiú, és Felesége között-való egyenlő successióról, midőn maradék, és Testamentum-tétel nélkül múlik-ki valamelyik közszülők e' világból.

T I Z E N N Y O L C Z A D I K A R T I C U L U S.

AZ egymáshoz-való házaságbéli szeretet, és egyettség, 's a' közönséges Igazság is azt hozván magával, el-végzettük, hogy valamint a' *Tripartitum Decretum* Első Részének 98. 99. és 102. *Titulussai* értelme szerént, meg-halván, a' Férjfiú maradék, és *Testamentum* nélkül, annak minden-féle kerefett zálagos Jósága, és ingó bingó Javai, akarmi-félék legyenek azok, a' Feleségére, vagy Özvegyére szokranak szállani, úgy hasonlóképen ellenben, ha a' Felesége magzatok, *Fassio*, vagy *Testamentum*-tétel nélkül múlik ki e' világból, annak-is hasonló Jósági, és ingó bingó Javai, nem a' 100-dik *Titulussa* szerént azon *Tripartitum* Részének, a' közelebb-való Artyafiakra azon meg holt Afzszonynak, hanem az életben lévő Férjére szállyanak, és maradgyanak, 's a' meg-irtt történendő *Casus*okban, Jóságokban, és *mobilis* Jókban, egyenlő *successio*, és egymásra-való szállás, meg-irtt mód szerént el-végeztetvén, tartalsék, és *observáltatsék* közöttök.

A' Vármegyék, és szabad Királyi Városok Törvény Székét illető Causák Processusiról, és azoknak Appellatáiról.

T I Z E N K I L E N C Z E D I K A R T I C U L U S.

A' Melly *Causák*, Hazánk Törvényei szerént a' Vármegyéken szoktak ekkoráig folyni, azoknak ottan-való folyása, tovább is helyben hagyattatik, az *Appellatio*k pedig a' Vármegyék Székiről, először az Ország Törvényes Táblájára, és onnan azon Félnek, melly akkor a' Jóságot birja, annak uraságában ben-hagyásával Felsőges Vezérő FEJEDELMŰNK, és a' *SENATUS* eleiben vitetteffenek. A' Szabad Városok Székén folyni szokott *Causák*ban pedig, hasonlóképen a' régi módnak meg-tartása végeztetett, úgy hogy a' melly Városok a' Tárnok Mestertől függötenek, ha azoknak Székén *Appellatio*k történnek, azok egyenesen a' Felsőges Vezérő FEJEDELMŰNK, és *SENATUS* eleiben: A' melly Városok pedig a' *Personalis*-ről hallgattanak, azoknak *Appellatio*i az Ország Táblája eleiben, és onnan vizont a' Jóságot bírő Félnek, hasonlóképen abban-való benn-hagyásával, Felsőges FEJEDELMŰNK, és *SENATUS* eleiben botsáttassanak, és *transmittáltassanak*. És ezek az elébbeni véghez-ment Törvényeknek, 's azok *Appellatio*inak-is, a' mellyek vagy a' Táblán, vagy Itélő Mesterek előtt, akar pedig Vármegyék, vagy Városok székin történének-is, (a' mellyek függöben maradtanak volna,) *revisio*jok aránt, mind e' szerént értetödyenek.

A' Hadi Törvényes Processusnak-is rendben-vétele végeztetik.

H U S Z A D I K A R T I C U L U S.

A' Vitézljő Rend-is, és annak rendes igazgatása, *Disciplinája*, a' Hadi Törvényes *Processus*nak rendi, és az igazságnak ki-szolgáltatása nélkül el-nem lehetvén: noha pedig Hazánk Törvényeiben, a' Hadi Törvényekről alkalmas emlekezetek vannak, de azoknak folytatásának módgyáról,

gyáról, 's *processus*áról, semmi bizonyos út szabva nem találtatik, annakokáért, azon Hadi Törvényeknek, és *Processusok* folyásának, Hazánk irott Törvényei értelme szerént léendő rendbenvétele, módgya, 's formája szabása, és azoknak *Articulusokban*-való foglalása véghez meheffen, Felsőes Vezérő FEJEDÉLMŰNKNEK, a' *SENATUS*nak, és a' Vármegyék a' végrevaló *Deputatus*inak, azoknak véghez-vitelére, 's kiadására tellyes *Authoritást* engedünk, és hogy mindenek, valakiket illet a' dolog, azon Hadi Törvényes *Processushoz* tartozzanak magokat alkalmaztatni, *determináltuk*.

A Szabados kereskedésről, a' Harmintzadoknak megduplázásáról, a' szükségteleneknek pedig, mind Harmintzadoknak, Vámoknak el-törlesztéséről.

H U S Z O N E G Y E D I K   A R T I C U L U S.

HOgy fenkinek panafza ne leheffen, hogy a' mostani hadakozó időben Kereskedésben megakadályoztatott légyen, a' szabados kereskedés, az egész Ország Lakosinak mind közönfégesen meg-engedtetik az egész Országban. De a' Haza mostani köz Java azt kívánván, a' Harmintzadbéli fizetés megdupláztatik: A' melly Harmintzadok, és Vámok pedig az Országban szükségteleneknek, vagy másoknak kárára, 's *prajudiciumára* erigáltattaknak lenni tapasztaltatnak, az ollyaténok, azok által, a' kinek illik, el-töröltesse, 's bontassanak, közönfégesen végeztük. A' melly Harmintzadokat pedig meg-maradandóknak lenni íteltünk, ekképen következnék: Nagy-Bánya, Szattmár, Kálló, Tokaj, Onod *Filialisával*, Csege, Szólnok, mostan Poroszlón adminisztrálandó, Ketskémét, Harvan, Léva, Ujvár, Galgótz, Szenitz, Szakóltza maga *Filialisával*, Szent-György, Bazin *Filialisával*, Szentzel, Pucho, Nemsova *Filialisával*, Zólna, Tardosén, Késmárk, O-falu, Besztertz-Bánya *Filialisával*, Lörse, Eperjes, Bártfa, Lublyó, Palotsa, a' 13. Városokra nézve Rosnyó, Sztropkó, Homonna, Csértész, Ungvár, Munkáts, Nagy-Szölös *Filialisával*.

Az Ország lakos Rendeinek jövendőben-is, a' Generalis Conventusokra, vagy Gyülekezetekre léendő comparitiojokról, 's jöveltelekről.

H U S Z O N K E T T Ó D I K   A R T I C U L U S.

A' Szabad Nemzethez, mellynek szabad *vox*a, vagy akarattyának szabados ki-mondásának, illendő lévén az, hogy minden Egyházi, 's Világi Méltóságban lévő Uraknak, Nemceknek tudokra légyen, mi *tractáltatik*, 's végeztetik az Orzágnak közönféges Gyülekezetében. Annakokáért köz akarattal el-végeztük, hogy minden *Prelatusok*, (Pap Urak,) úgy Világi Uri Rende, 's Nemcek, arról-való Hazánk Törvényei szerént, 's azokban fel-tett büntetés alatt efféle *Generalis Conventusokra*, 's Gyülekezetekre *personaliter*, személyek szerént tartoznak *compareálni*, ha tsak némelleyek közzülők Törvényes helyes mentséggel meg-nem akadályoztatnak, és a' köz jót egyező értelemmel, és segítséggel *tractállyák*, és *concludállyák*. És kiváltképen a' Vármegyék Zászlójokkal, 's Petséttyekkel úgy legyenek jelen, hogy a' kik a' köz Gyülekezetre jönnek, azok tartassanak Vármegye *Universitásának*, az otthon hagyattak pedig tsak magános *Particularis* Személyeknek.

Aba-Uj Vármegye Fő Ispánsága a' Tekintetes Nagyságos Perényi Familiának vizsgálata adattatik.

H U S Z O N H A R M A D I K   A R T I C U L U S.

NEm kitsiny panaszal jelentvén ezen közönféges Gyülekezetünkben, a' Tekintetes Nagyságos Perényi régi *Familia*, maga nagy rövidségét, hogy tudniillik az Austriai Ház által Aba-Uj Vármegyének örökös Fő Ispáni Méltóságbeli Tisztitól, mellyet egynéhány száz Esztendőktől fogva bir, 's visel vala, Törvénytelenül, egyedül azon *Familia lineája* különböztetésének színe, 's *pratextusa* alatt le-téetett, 's meg-fosztatott. És minthogy hiteles *relatiókból* ezen rövidsége az említett *Familiának*, nagy-fennt ki-nyilatkozott, 's világosodott, annakokáért viszont azon *Familiát*, azon örökös Fő Ispáni Tisztnek méltóságában, egészen helyre állíttatni, és bé-iktatni *determináltuk*.

Göntz

Göntz Városának , a' Hajdu Városok száma közé-
való bé-vé-
teléről , és annak mind örökös , 's mind Zálagos Föl-
des Urai meg-elégítettésekről.

H U S Z O N N E G Y E D I K   A R T I C U L U S .

Ezen Hazánk Szabadságáért indíttatott hadakozásunknak mindgyárt kezdetitől fogva , Göntz Városának Lakosai-is fegyverben lévén , 's nyughatatlankodván , és Vitézi fok jeles tselekedetekkel , ditséretes jó magok viselését ékesítvén , kiket is Felsőfok Vezérő FEJEDELMŰNK , meg-jutalmazni kívánván , tetfzett kegyelmefen ő FELSÉGÉNEK , hogy azon helység a' Hajdu Városok száma közé számláltsék , és Hajdu Városi Szabadsággal , 's *Privilegiumokkal* fel-ékesítsék , melly ő FELSÉGE hozzájok-való kegyelmefségét , Mi-is mindnyájan egyező akarattal helyben-hagyván , ezen *Articulusunk* által meg erősítettük. Hogy pedig azon Szabadság , vagy *Privilegiumok* adományából , az oda-való örökös , és Zálagos Földes Uraknak , valami károk , 's *prajudiciumok* ne következék , meg-egyeztünk azon-is , és el-végeztük , hogy ő FEJEDELEMSÉGE az örökös Urakkal meg-alkuván , úgy a' Nemes Egri Cáptalannal-is , abban-való Dézmájokért végezvén , mind azoknak az ő *Jussok*ért-való meg-elégítésekben , mind pedig a' Zálagos Uraknak Pénzbéli *summájok* meg-térítésében módot talállyon , és tellyes *satisfactiót* adhasson számokra.

Mi azért Vezérő FEJEDELEM , és Hazánk Szabadságáért öfzve-fzövetkezett több *Statusok* és Rendei , ezen Országunk meg-maradására , fellyül jelentett mód szerént lött , 's tractált dolgokat , és végezéseket , mellyek idefel rend-szerént írásban , és különös *Articulusokban* foglaltattanak , egy szóval valamik követtetenek , el-végeztetenek , és *concludáltat* tanak , mind azokat egyező értelemmel 's kedvvel , és tellyes *consensusunkkal* javallván , helyben-hadgyuk , *approbállyuk* , *ratificállyuk* , és *confirmállyuk* , 's meg-erősíttyük , és mind azoknak erős és meg-másolhatatlan meg-tartására 's őltalmazására , magunkat kötelezzük ez írásunk által. Költ a' meg-nevezett Onod táján-való mezőn , Szent Iván havának huszonkettődik , tudni-illik ezen Generalis Gyűlésünknek utolsó napján , Ezer hétfőz hétedik Esztendőben.

